12.05. 2020r. j. polski kl. V Anna Majda

Wpisz do zeszytu dzisiejszą datę i temat lekcji

Temat: Podsumowanie rozdziału 5.

1. Uczniowie piszą sprawdzian samodzielnie: numery parzyste wersję A, numery nieparzyste wersję B.
2. Wszelkie objaśnienia dotyczące odesłania gotowej pracy uczniowie otrzymają od nauczyciela podczas zdalnej lekcji.

Wersję **A** piszą: nr: **2, 4, 6, 8, 10, 12**

Wersję **B** piszą nr**: 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13.**

WERSJA A

Złoto Midasa

Test podsumowujący rozdział V
„Mitologiczne krainy" z podręcznika „NOWE Słowa na start! 5"

1. Przeczytaj uważnie tekst i zadania.
2. Rozwiązania zapisuj długopisem albo piórem. Nie używaj korektora.
3. W zadaniach 1.–5., 7., 11, 15. i 16. podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną z nich i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą w karcie odpowiedzi.
4. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi. Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem, a następnie zamaluj kratkę z literą oznaczającą właściwą odpowiedź.
5. Rozwiązania pozostałych zadań zapisz w wyznaczonych miejscach.
6. Przy każdym poleceniu podano liczbę punktów, jaką uzyskasz za udzielenie właściwej odpowiedzi. Za rozwiązanie całego testu możesz otrzymać maksymalnie 30 punktów.

Tekst do zadań 1.–5.
Wanda Markowska, *Mity Greków i Rzymian*
Fragment

Dawnymi czasy żył król Frygów, Midas. Miał on skarby niezliczone w podziemiach swego pałacu. Codziennie rano i wieczorem król Midas oglądał swoje bogactwa i myślał o tym, jakby je powiększyć. A głodni i poddani na próżno stukali do wrót pałacu swego władcy.

Wtedy postanowił Dionizos[1] ukarać jego chciwość. [...]

– Midasie, królu, od dziś każde twe życzenie się spełni! – rzekł bóg . – Powiedz tylko, czego pragniesz.

Uradowany król bez namysłu odrzekł: – Spraw, wielki Dionizosie, synu Dzeusa[2] Gromowładcy, by wszystko, czegokolwiek dotknę, zamieniało się w złoto.

– Niech się stanie twoja wola, Midasie – powiedział bóg i zniknął wraz ze swoim orszakiem.

Od tej chwili wszystko na drodze Midasa, i posadzka pod stopami, i szaty królewskie, i łoże, i ściany, których dotykał – wszystko stawało się złotem.

Król nie posiadał się z radości i wydawało mu się, że jest najszczęśliwszym z władców świata. Złoto, złoto, gdzie tylko rzucił wzrokiem. Długo błądził Midas po komnatach swego pałacu, nie mogąc się nacieszyć żółtym blaskiem kruszcu[3].

[1] *Dionizos – w mitologii greckiej bóg wina i sił przyrody.*
[2] *Dzeus – inaczej: Zeus.*

Wreszcie zmęczony poczuł głód.

Lecz biada! Gdy tylko dotknął potraw – twardniały w bryłę zimnego złota.

Nawet wino płynące z amfory[4] zastygło w złocistą strugę.

I konał z głodu przy stole biesiadnym król Midas na stosach skarbów. Oszalały począł uciekać od widoku złota, które się stało jego przekleństwem. Ostatkiem sił wpadł do świątyni Dionizosa, rzucił się do stóp ołtarza i zaklinał boga, aby ulitował się nad nim.

– Dionizosie, umieram, zmiłuj się nade mną!

Wtedy bóg powiedział do króla:

– Midasie, żądny złota, spotkała cię zasłużona kara. Lecz tym razem jeszcze ci przebaczę.

I uwolnił króla od kary, którą Midas sam sobie naznaczył. Rozkazał mu bóg wykąpać się w rzece Paktolos, a wtedy zniknie czar, jaki nań rzucił. I tak się stało. Od tego czasu rzeka Paktolos była złotonośna[5].

1. Opowieść o królu Midasie to 1 p.
A. baśń.
B. mit.
C. powieść.
D. bajka.

2. Dionizos był 1 p.
A. synem Zeusa.
B. synem Midasa.
C. poddanym Midasa.
D. ojcem Zeusa.

3. Który z podanych wyrazów najlepiej określa króla Midasa? 1 p.
A. Sprawiedliwy.
B. Hojny.
C. Odważny.
D. Chytry.

4. Ilu bohaterów występuje w tekście? 1 p.
A. Jeden.
B. Dwóch.
C. Trzech.
D. Czterech.

5. Dionizos postanowił spełnić życzenie Midasa, 1 p.
A. aby wynagrodzić króla za ciężką pracę.
B. ponieważ cenił zaradność władcy.
C. aby ukarać króla za jego chciwość.
D. ponieważ otrzymał taki rozkaz od Zeusa.

6. Wstaw literę *P* w kratki obok zdań prawdziwych, a literę *F* – przy zdaniach fałszywych. 2 p.

☐ Wszystkie mity znane są tylko w jednej wersji.

☐ Na kulturę europejską największy wpływ miały mitologie grecka i rzymska.

☐

---

[3] *uszec – cenny metal.*
[4] *Amfora – gliniane naczynie, w którym starożytni Grecy przechowywali wino lub oliwę.*
[5] *Złotonośny – obfitujący w złoto.*

Mity od początku przekazywane były pisemnie.
Istnieją różne wersje tych samych mitów.

7. W którym tomie encyklopedii można znaleźć informacje o Janie Parandowskim? 1 p.
A. W tomie 1.: A – Fi.
B. W tomie 2.: Fj – Ł.
C. W tomie 3.: M – Pe.
D. W tomie 4.: Pę – Ź.

Tekst do zadań 8.–9.
Z pamiętnika Heraklesa

Dzisiaj Eurysteus kazał mi posprzątać stajnię króla Augiasza. Ja mam sprzątać? Co to za czasy, w których syn boga musi biegać z miotłą? Nie miałem jednak dużego wyboru. Natychmiast zabrałem się do pracy. Augiasz co godzinę przychodził i pytał nerwowo:

– Skończyłeś już?

– Jeszcze nie – odpowiadałem i sprzątałem dalej.

Niestety, praca szła bardzo wolno, bo samych wołów Augiasz miał ze trzy tysiące. Musiałem szybko coś wymyślić. Wpadłem na pomysł, żeby skierować na stajnię wodę z pobliskiej rzeki, aby wypłukać cały brud. Czy to nie genialne? Tuż przed północą król po raz kolejny mnie odwiedził:

– Jak ci się to udało? – spytał, patrząc z niedowierzaniem na lśniący czystością budynek.

– Dla chcącego nic trudnego – stwierdziłem i odszedłem, by wykonać kolejne zadanie.

8. Podkreśl w tekście pytania retoryczne. 2 p.

9. Rozwiń zdania pojedyncze. W tym celu dopisz do każdego z nich po trzy określenia podmiotu lub orzeczenia. 2 p.

Herakles odpowiedział.

.....

Augiasz zapytał.

.....

10. Połącz podane związki frazeologiczne z odpowiednimi wyjaśnieniami. 2 p.

róg obfitości	•	• *słaby punkt*
laur olimpijski	•	• *źródło nieszczęść*
pięta Achillesa	•	• *źródło niewyczerpanych bogactw*
puszka Pandory	•	• *zwycięstwo*

11. Wybierz właściwe dokończenie zdania. 1 p.
Wypowiedzenie *Pod koniec czerwca, w samo południe, gwałtownie zaterkotał dzwonek przy moich drzwiach* to przykład
A. zdania pojedynczego nierozwiniętego.
B. zdania pojedynczego rozwiniętego.
C. zdania złożonego.
D. równoważnika zdania.

12. Uzupełnij wykres zdania. Następnie otocz pętlą grupę podmiotu. 2 p.
Młody reporter napisał ciekawy artykuł.

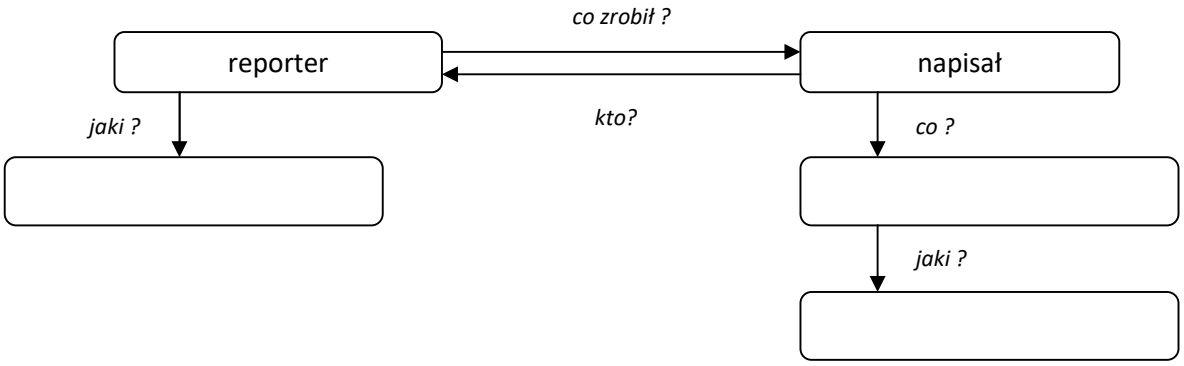

13. Oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe. 1 p.

1 p.

Przecinek stawiamy przed spójnikami: *i*, *oraz*, *lub*.	**P**	**F**
Przecinek należy postawić przed spójnikami: *ale*, *więc*, *aby*.	**P**	**F**

14. W podane zdania wstaw brakujące przecinki. 1 p.
Przygotowywaliśmy niespodziankę dla mamy babci siostry i cioci.
Halo jest tu ktoś?
Asia Magda Kinga i Ania od dwóch lat uczą się w szkole tańca.
Tomku podejdź do tablicy.

15. W wypowiedzeniu: *Wybrał wojowników spośród swoich najdzielniejszych poddanych* 1 p.
A. występuje podmiot szeregowy.
B. występuje podmiot domyślny.
C. podmiotem jest wyraz *wojowników*.
D. nie ma podmiotu.
16. W którym zdaniu występuje podmiot szeregowy? 1 p.
A. *Historia mojego kraju jest dla mnie bardzo ważna.*
B. *Karol i Janek przygotowali lekcję na temat legend i mitów.*
C. *Moje koleżanki interesują się historią starożytnej Europy.*
D. *Zosia poszła z bratem do pobliskiej biblioteki.*

17. Uzupełnij tekst literami *ch* i *h*. 3 p.

Pan Mi___ał poje___ał samo___odem do sklepu po ___leb, mar___ewki i ___rzan. Po powrocie do domu zaparzył ___erbatę i zasnął w ___amaku w ogrodzie. Nie pospał jednak za długo, ponieważ po ___wili obudziła go córka, ___onorata, która ___ciała się z nim wybrać do pobliskiego parku – na ___uśtawki.

18. Napisz opowiadanie odtwórcze o przygodzie jednej spośród wymienionych postaci: Herakles, Syzyf, Persefona. 6 p.

……

……

WERSJA B

Złoto Midasa

Test podsumowujący rozdział V
„Mitologiczne krainy" z podręcznika „NOWE Słowa na start! 5"

1. Przeczytaj uważnie tekst i zadania.
2. Rozwiązania zapisuj długopisem albo piórem. Nie używaj korektora.
3. W zadaniach 1.–5., 7., 11., 15. i 16. podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną z nich i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą w karcie odpowiedzi.
4. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi. Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem, a następnie zamaluj kratkę z literą oznaczającą właściwą odpowiedź.
5. Rozwiązania pozostałych zadań zapisz w wyznaczonych miejscach.
6. Przy każdym poleceniu podano liczbę punktów, jaką uzyskasz za udzielenie właściwej odpowiedzi. Za rozwiązanie całego testu możesz otrzymać maksymalnie 30 punktów.

Tekst do zadań 1.–5.
Wanda Markowska, *Mity Greków i Rzymian*
Fragment

Dawnymi czasy żył król Frygów, Midas. Miał on skarby niezliczone w podziemiach swego pałacu. Codziennie rano i wieczorem król Midas oglądał swoje bogactwa i myślał o tym, jakby je powiększyć. A głodni i poddani na próżno stukali do wrót pałacu swego władcy.

Wtedy postanowił Dionizos[6] ukarać jego chciwość. [...]

– Midasie, królu, od dziś każde twe życzenie się spełni! – rzekł bóg . – Powiedz tylko, czego pragniesz.

Uradowany król bez namysłu odrzekł: – Spraw, wielki Dionizosie, synu Dzeusa[7] Gromowładcy, by wszystko, czegokolwiek dotknę, zamieniało się w złoto.

– Niech się stanie twoja wola, Midasie – powiedział bóg i zniknął wraz ze swoim orszakiem.

Od tej chwili wszystko na drodze Midasa, i posadzka pod stopami, i szaty królewskie, i łoże, i ściany, których dotykał – wszystko stawało się złotem.

Król nie posiadał się z radości i wydawało mu się, że jest najszczęśliwszym z władców świata. Złoto, złoto, gdzie tylko rzucił wzrokiem. Długo błądził Midas po komnatach swego pałacu, nie mogąc się nacieszyć żółtym blaskiem kruszcu[8].

Wreszcie zmęczony poczuł głód.

Lecz biada! Gdy tylko dotknął potraw – twardniały w bryłę zimnego złota.

Nawet wino płynące z amfory[9] zastygło w złocistą strugę.

I konał z głodu przy stole biesiadnym król Midas na stosach skarbów. Oszalały począł uciekać od widoku złota, które się stało jego przekleństwem. Ostatkiem sił wpadł do świątyni Dionizosa, rzucił się do stóp ołtarza i zaklinał boga, aby ulitował się nad nim.

– Dionizosie, umieram, zmiłuj się nade mną!

Wtedy bóg powiedział do króla:

– Midasie, żądny złota, spotkała cię zasłużona kara. Lecz tym razem jeszcze ci przebaczę.

---

[6] *Dionizos – w mitologii greckiej bóg wina i sił przyrody.*
[7] *Dzeus – inaczej: Zeus.*
[8] *Kruszec – cenny metal.*
[9] *Amfora – gliniane naczynie, w którym starożytni Grecy przechowywali wino i oliwę.*

I uwolnił króla od kary, którą Midas sam sobie naznaczył. Rozkazał mu bóg wykąpać się w rzece Paktolos, a wtedy zniknie czar, jaki nań rzucił. I tak się stało. Od tego czasu rzeka Paktolos była złotonośna[10].

1. Opowieść o królu Midasie to 1 p.
A. mit.
B. powieść.
C. baśń.
D. bajka.

2. Dionizos był 1 p.
A. poddanym Midasa.
B. ojcem Zeusa.
C. synem Zeusa.
D. synem Midasa.

3. Który z podanych wyrazów najlepiej określa króla Midasa? 1 p.
A. Chytry.
B. Odważny.
C. Sprawiedliwy.
D. Hojny.

4. Ilu bohaterów występuje w tekście? 1 p.
A. Jeden.
B. Dwóch.
C. Trzech.
D. Czterech.

5. Dionizos postanowił spełnić życzenie Midasa, 1 p.
A. ponieważ cenił zaradność władcy.
B. aby wynagrodzić króla za ciężką pracę.
C. ponieważ otrzymał taki rozkaz od Zeusa.
D. aby ukarać króla za jego chciwość.

6. Wstaw literę *P* w kratki obok zdań prawdziwych, a literę *F* – przy zdaniach fałszywych. 2 p.
☐ Wszystkie mity znane są tylko w jednej wersji.
☐ Na kulturę europejską największy wpływ miały mitologie perska i rzymska.
☐ Mitologia to zbiór mitów danej społeczności.
☐ Mity na początku przekazywane były ustnie.

7. W którym tomie encyklopedii można znaleźć informacje o Wandzie Markowskiej? 1 p.
A. W tomie 1.: A – Fi.
B. W tomie 2.: Fj – Ł.
C. W tomie 3.: M – Pe.
D. W tomie 4.: Pę – Ź.

Tekst do zadania 8. i 9.

[10] *Złotonośny – obfitujący w złoto.*

Z pamiętnika Heraklesa

Dzisiaj Eurysteus kazał mi posprzątać stajnię króla Augiasza. Ja mam sprzątać? Co to za czasy, w których syn boga musi biegać z miotłą? Nie miałem jednak dużego wyboru. Natychmiast zabrałem się więc do pracy. Augiasz co godzinę przychodził i pytał nerwowo:

– Skończyłeś już?

– Jeszcze nie – odpowiadałem i sprzątałem dalej.

Niestety, praca szła bardzo wolno, bo samych wołów Augiasz miał ze trzy tysiące. Musiałem szybko coś wymyślić. Wpadłem na pomysł, żeby skierować na stajnię wodę z pobliskiej rzeki, aby wypłukać cały brud. Czy to nie genialne? Tuż przed północą król po raz kolejny mnie odwiedził:

– Jak ci się to udało? – spytał, patrząc z niedowierzaniem na lśniący czystością budynek.

– Dla chcącego nic trudnego – stwierdziłem i odszedłem, by wykonać kolejne zadanie.

8. Podkreśl w tekście pytania retoryczne. 2 p.

9. Rozwiń zdania pojedyncze. W tym celu dopisz do każdego z nich po trzy określenia podmiotu lub orzeczenia. 2 p.

Augiasz zapytał.

.....

Herakles odpowiedział.

.....

10. Połącz podane związki frazeologiczne z odpowiednimi wyjaśnieniami. 2 p.

pięta Achillesa	•	• *źródło niewyczerpanych bogactw*
puszka Pandory	•	• *zwycięstwo*
róg obfitości	•	• *słaby punkt*
laur olimpijski	•	• *źródło nieszczęść*

11. Wypowiedzenie *Pod koniec czerwca, w samo południe, gwałtownie zaterkotał dzwonek przy moich drzwiach* to przykład 1 p.

A. zdania złożonego.

B. równoważnika zdania.

C. zdania pojedynczego nierozwiniętego.

D. zdania pojedynczego rozwiniętego.

12. Uzupełnij wykres zdania. Następnie otocz pętlą grupę podmiotu. 2 p.

Młody reporter napisał ciekawy artykuł.

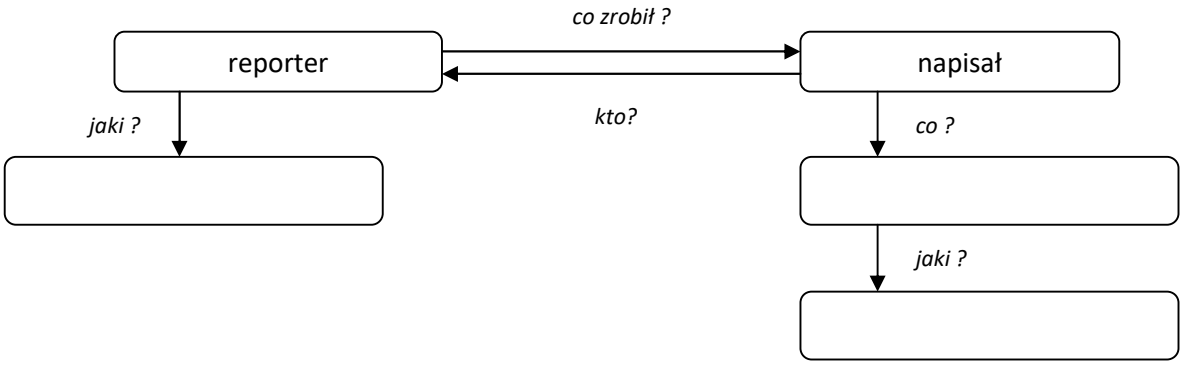

13. Oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe. 1 p.

Przecinek należy postawić przed spójnikami: *ale*, *więc*, *aby*.	**P**	**F**
Przecinek stawiamy przed spójnikami: *i*, *oraz*, *lub*.	**P**	**F**

14. W podane zdania wstaw brakujące przecinki. 1 p.
W tym lesie można spotkać dziki sarny jelenie lisy oraz borsuki.
Prezent od mojego brata był zaskakujący zabawny pomysłowy.
Hej gdzie jesteś?
Kasiu pozmywaj naczynia.

15. W wypowiedzeniu: *Wybrał wojowników spośród swoich najdzielniejszych poddanych* 1 p.
A. występuje podmiot szeregowy.
B. występuje podmiot domyślny.
C. podmiotem jest wyraz *wojowników*.
D. nie ma podmiotu.

16. W którym zdaniu występuje podmiot szeregowy? 1 p.
A. *Historia mojego kraju jest dla mnie bardzo ważna.*
B. *Karol i Janek przygotowali lekcję na temat legend i mitów.*
C. *Moje koleżanki interesują się historią starożytnej Europy.*
D. *Zosia poszła z bratem do pobliskiej biblioteki.*

17. Uzupełnij tekst literami *ch* i *h*. 3 p.
Pani ___elena po powrocie do domu usłyszała w ku___ni ___uk i ___armider. Okazało się, że jej mąż, pan ___enryk, walczył bo___atersko z mu___ą latającą złośliwie wokół kru___ego ciasta, które leżało na stole. Po ___wili ___wycił za zwiniętą gazetę i już ruszył w kierunku nieznośnego owada, gdy nagle czmy___nęła za okno i s___roniła się między liśćmi krzewu różanego.

18. Napisz opowiadanie odtwórcze o przygodzie jednej spośród wymienionych postaci: Herakles, Syzyf, Persefona. 6 p.

……
……
……
……
……
……
……
……
……